

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spań měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sěrbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kóždy sobotu w Ssmolerjez knižicziščezěrnj w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

14. njedzela po swjatej Trojicy.

Šat. 1, 5.—8.

Nasch czaš je křutny a so sda, kaž bychmy hišćeže křutnišchim czašam napschecziwo křwatali. A temu dyrbinj wobronjeni bycz. Jakub mjenuje wobronjenje, kotrehož je nam trjeba: mudrosć. Ščto reka mudrosć? Něščto druge šwět, něščto druge šwjate pišmo mudrosć mjenuje.

Mudrosć je nam kšesczijanam trjeba.

1. W čim wobsteji?
2. Ščto ju dawa?
3. Ščto ju dostanje?

1. Ššlědjenje nascheho czaša sa tym dže, šebi prawje wjele wědomosće nadobycz. Wutnycz je heško nascheho czaša. Dopředka njepschindžesch, hdyž šebi nejšy dobreje wědomosće nadobyl. Duž je tole prózowanje dobre a pschipsnacža hódne; pschetož i tym šo na ššhodzeńt psbėhnjesch, šo móžesch šebi wotmolwjenje dawacz na praschenja, kotrež nam žiwjenje staja.

Alle šu hodžiny, w kotrychž naš wscha cžłowšta mudrosć wopuschcža, hdyž nasche wjedjenje na praschenje wutrobj wotmolwjenja njedawa, hdyž je nascha wutroba njeměrna a štyšknjwa. My šo próšdni cžujemy; najššpsche nam pobrachuje. W tajkich hodžinach móže nam druga mudrosć šama pomhacz, mudrosć, kotruž nam šwjate pišmo mjenuje.

Mudrosć je, šebje šameho psnacž a šwoje brachi šaczuwacz. To nawuknjesch rošpominacz wodženja

Bože, prošmjeć jeho pucže, kotrež šu nam hušto njepšymliwe. Mudrosć je, šnacž Šbóžnika, kiž je pschischol, naš hrěšchnikow šbóžnych cžinicž, šo jeho krej na Golgatha sa naš pschelata naš wucžisczi. Mudrosć je křodjenje po wuškim pucžu, psches wuške wrota w pohladanju na wot-tyknjenu kónz. Mudrosć je prawe žiwjenje, kažž jo šwjate pišmo mjenuje a wopišuje.

2. Ničto šebi mudrosć bracz njemóže. Wona šo nam dawa. Bóh ju wobradža jako dar šwojeje hnady. Šola Boha je wscho hnada. Ššches tole psnacže bywa kšesczijan mjenschi a ponižnišchi. Tón šo potom wjazj njehordzi na šwoju dostojnosć, ale dorošymi to šłowo: i hnady šym ja, ščtož ja šym.

A Bohu paš móžesch prawe dowěrjenje mēcž. Wón je šmilny a dobročjwy. Jeho šwěrnosć je wulka a bjes kónza. Ničto druge hacž nasche najššpsche ma wón we woczomaj, tež tam, hdyž šo nam to njěšda.

Wot Boha wschitko? To wěricž, bywa cžłowjekej cžežko (šcht. 7). To cžłowje rad chze tež něščto pódla cžinicž. Wón chze tež něščto pódla bycz. A tola pschi tym wostanje: wschitko je wot Boha. To naš nasche nashonjenje wschědnje wuczi.

3. Tole psnacže, tule mudrosć móže kóždy dostacž. Tole mudrosć njeje dar, kotryž chze Bóh jenož wurjadnje wudželicž. Bóh chze ju kóždemu šščedre dacž. Šbóžnosć je sa wschitkich cžłowjekow psstajena, duž tež mudrosć šebi ju dobudže.

Jenož jene je wot Boha wuměnenje štajene. Wěricž a niž dwěłowacz (šcht. 6). Dobre džěcžo pschindže

ŕ swojemu nanaj a maczeri se swojimi próstwami ani njedwólujó, so jemu starschej prawo dataj. Naschim džěcžom dyrbbimy so runacž, hdyž ŕ Bohu pschindžemy.

Alle kať husto pobrachuje prawa wěra! Kať husto pschindu potom wobmyšlenja, hacž Bóh na nasche lěpsche džywa. Kať wjele mačo-wěry w šchescžijanstwje!

Duž prošymy: Bóh chžyť hnadu spožčicž, so bychmy pschězo bóle rostli a pschibjerali w mudrosčži, kotraž wot horkach pschindže. Hamjeń.

Ssobotu wječor.

Nětk harju wsmi a saspěwaj,
O duscha, rjane psalmy;
Wschu cžescž a šwalbu Bohu daj,
Sčel jemu džata palmy:
Hlej, wón we žylym tydženju
Se krónowal cže ŕ miłosčžu,
Čži wodnych hnadnje šđerčal!

Nječ ŕ lecži cžaf do wěcžnosčže,
Nječ tydžen wotšal šwata:
Mi Boža šwěra wostanje
A šmilnosčž, ŕ njebjata;
Bóh swoju ruku wótzowštu
Tež dale šchěricž nade mnu
Po swojej hnadže budže.

To jene cžěži wutrobu,
So nješym pschězo šhodžil
Tu šwjatu šchěžku njebjestku,
Na kotruž Bóh je wotžil
Nje hižo wot lět mlodosčže
A kiž naš junu powjedže,
Šdžež měra palmy rostu.

Duž Boha proštu ŕ pokutu,
So mi mój njedžal woda
A mi we mojim Šbóžniku
Móž Duchu ŕ nowa poda;
Šdyž ŕ jeho šłowa pruhami
Šso mój pucž ŕ njebjata rošjafni,
Dha šym ja džěcžo Bože.

Nječ tule wěstosčž w duschi mam,
Šdyž cžělo španja žada;
Šswój dónt ja Bohu porucžam,
Nje šchituj jeho hnada;
A jutšje, hdyž ja wotucžu,
Nječ šměju šbóžnu njedželu,
Šdžež ŕ nowa šwalbu špěwam.

Ma pať to tydžen pošledni
Šycž w šwěta cžěmnyh dole,
Dha štajam ŕ swojej radosčži
Wšcho do Božeje wole;
Wšchať wón psches prawdosčž Šhryštuša
Nje powjedže do Salema!
Š tej nadžiju du ŕ měru.

Tón Knjes je mój pastyr.

Njany, horzy lěcžny džěń běšche, kotryž jenicžkeho šyna do domišniskeje sary pschiwjedže. Hišcže dolho běšchtaj starschej wječor se swojim lubuštom pod wulkej lipu pschi pluškotatej studni psched šhěžu šedžaloj. Šlónčnje wosjewi šwón ŕ žyrtwineje wěže jědnatu hodžinu. Stara džowka pschinješe domjazu bibliju a šydzje so ponižnje na swoje šwucžene měštno, ŕ wječornej nutrosčži hotowa. Šarať cžitatsche 23. psalm: „Tón Knjes je mój pastyr; na ničim ja nusu nješměju.“

Šo tym so bě nan w modlitwje wšchěch swojich Bohu porucžil, šebi domjazy dobru nóz prajachu. Wórscha swojemu mlodemu knjesej hišcže po šhodže horje šwěcžesche. Wona běšche jeho něhdy na rukomaj nošyla; duž dyrbbjesche jemu tola hišcže rucže wo najnowšchim se wšy a ŕ hospodářstwa wupowjedacž. Šlónčnje jemu dobru nóz rjekny, a pschi wonhicžu šetř šebi hišcže wocži; pschetož jej běšche pschi šoždym šašowidženju ŕ nowa hnujaze a špodžiwne, so bě ŕ maleho, džiwneho Šurka tajki wulki šhutny Šurij nastal. Šako stara džowka šlónčnje pošledni šróčž dobru nóz prajesche, wša Šurij šwěžu, štupi so horka ŕ wobložěnju ššhoda a šwěcžesche jej, tať jara hacž jemu to tež džowka wobarasche, tola tať dolho, doniž wona po šhodže dele njebě.

Wórsy wón we ložu ležesche; wón běšche špróžny po tej dalokaj „horzej jěšbje“. Tať dobre kaž domach tola žane nózne lěhwo njebě. Wón so roščahowasche a wupšestrije, a na to šchtrěchny kaž lubuštomajzy psches šwój pschilryw, prjedy hacž šwěžu hašny. Tola ššto běchu dha to do šrijótkow? Wórscha njebě tón šróčž wšcho, kaž hewať, prawje wutschasčła. „Wona počžina štaricž“, tať myšlesche Šurij; „jeli to pať jutšje macž midži, doštanje Wórscha šwaru. Mó, ja chžu rucže po mjetawku a šopatku dóncž a wšcho hromadu imjesčž.“ Wón šajě do swojeju cžrijow, woblecže so župan a džěšche žyle šwaha po šhodže dele. Pschi tym pitotachu te stare ššhodžěni, tať jara hacž wón to tež šadžewacž pštasche, a maczeržyna šłowa potasa so we wotewrjowaznych so durjach, so by wobhladała, ššto so to tola nječžini. Duž dha dyrbbjesche Šurij ŕ wšchemu štacž.

Njenadžizy nasta horka šatraschny wrješkot, tať so tež šarať se šparnje pschiběža, a wšchitzy tšjo so šhwatajzy horje podachu, so bychy ja pschicžinu hrimota hladali. A hlej, tam běšche ŕ wječcha hrijada dele padnyła, runje na ložo. Ššrijódky běchu drje kalf byle, kiž bě so prjedy šwotšorkowal, šlacžizy macž swojeho šyna ŕ rukomaj wobjima. Šarať pať štytny ruzy a modlesche so hišcže junšróčž: „Tón Knjes je mój pastyr!“ Šaj, njebudžišche wón, tón šwěrnny pastyr, nad Šurjom ruku wupšestrijel, dha by Šurij nětko morny byl.

Nasajtra rano pschindže wješny šcholta, a šštož měješche hewať hišcže wot pschěšštejicžerstwa ŕ tym cžinicž, a wobhladachu tu ššhodu. Šarať powjedasche šoždemu wulžy hnuty, kať je Bóh tón Knjes jeho lubuščła hnadnje šwarnowal.

Šeno mlody twarz ŕ temu ŕ šłowu wješche. Wón běšche jědny wot tych mudrych a mēnjšche, jako potom se šcholtu domoj džěšche: „Šoly pschipad, knjes šcholta; to měl luby Bóh wjele cžinicž, hdyž by so tež wo tajku staru hrijadu štaracž chžyl.“

Šcholta pať doměrnje wotmolwi: „Šo tu staru hrijadu pod wječchom niž, knjes twaržo; ale wo Šurja a knjesa šararja, kotrehož jenicžki šyn wón je, a kotryž běšche so runje modliť: „Tón Knjes je mój pastyr!“ A wšchať tež žadny wrobl bjes jeho wole na šemju njepadnje.“

F.

Do kščenizy.

Mištr Šolta stejšche pschod dobrym starym lěkarjom Dr. Rymšatom a běšche wjeběly, so bē kwoju próstwu sbožownje wuprajil.

„S wutroby rady, luby mištrje“, rěšasche wotmołwa. „Sa bo w promym čašu do zyrkwoje podam. Raš dha ma tón hólz, pschi kotrehož kščenizy mam kmótsicž, rěšacž?“

„Haj“, šnapšhecžiw mištr Šolta, „to je mojej žonje a mi wjele hłowulamanja nacžinilo. Sa šym teho mēnjenja, so to tola taš žyle njewažne njeje, kajke mjeno tudy nošymy. Mjeno bo mi kaž wobleczenje byčž jda, w kotrymž kšobžimy; woboje dyrbi bo tola t wošobje hodžicž. Sa kšchescžijana bo jeno kšchescžijanske mjeno pschihodži; to mje husto mjeršy, kajke póhanške, njekšchescžijanske mjena ludžo sa kwoje džěcži wuswoleju. Se džě mój šušod, tobacžnik Ščeraš, kotremuž běšche luby Bóh dwójnikow wobradžil, s mozu kwojej džěcži „Portoriko“ a „Sawanna“ kšchescžicž dacž chžyl! Duchowny to wěšo pschidał njeje — ale tón muž je hišchcže džęnša dla teho njespokojny, so bu jemu, kaž wón praji, „„jeho žort““ škaženy.“

Dr. Rymšat běšche s tym pschēs jene a dopominašche hišchcže ras na kwoju praschēn sa mjenom kwojeho mótkla. Mištr Šolta pał njeje taš lohko směrowacž, je-li bo ras do nēkajkeje wēžy šarēcžal. Duž wón horliwje pokraccšesche:

„Sa mēnju tež, staršchi dyrbja kwojim džěcžom mjena dawacž, kaž bo wone sa jich staw hodža — hewał jim s tym šeschkodža, šchtož ženje wjazy porjedžicž njemóža.“

Mój bratr, kotryž je na knježim dworje s womežerjom, je bo tež wot kwojeje žony, kiž chže pschēzo trochu s wyšoka won, narēcžecž dal, kwojim džěcžom jeno wošebne mjena dawacž. Duž rēla najstaršchi šyn „Šektor“; temu pał jeho mjeno wjazy tyšch- nosčje dyžli wjeběla čžini. Čži jeni praji, so je to pšyčže mjeno, a pola wojakow šu čži drušy jeho s tym šchtrēli, so je to mjeno nēkajkeho wulkeho póhanškeho generala, kotryž je wjele bitwow dobył, a šu jemu teho dla pschēzo „general“ rēkali.

Džowka pał bu, došelž moja kšwalowa na tym wobšta, „Thušnelda“ kšchcžena, a ta wboha holža taš nēkótru šylsu wuroni, hdyž bo jej ludžo kšmēja, kaž bóršy hacž rēla: „Thušnelda, dži krowy dejicž“, abo „Thušnelda, pušchcž ras kwinje s kšlěwa.“ Raš tole kšincži? Nē, nē, mój hólz dyrbi mjeno doštacž, kajkež je sa njeho pschisprawne, a wón njedyrbi bo tež prjedy s nim wolacž, doniž duchowny jemu tošamo w šwjatej kšchcženizy dal njeje. Mjeno a kšchcženiza šluschtej hromadu; pschetož našch luby Bóh džě praji: „Sa šym čže s twojim mjenom wolal; ty šy mój!“ Ale nētko šym došč rēcžal, knješ doktoro, nētk chžu hicž“, škóncži mištr Šolta.

„A to mjeno, kotrež šče wupytal?“ šđerža lěkał jeho hišchcže wotomik wrocžo.

„Ach, njedžiwajcže na moju šabyčžiwosčž, knješ doktoro“, bo mištr samolwjesche, „so Šam to pschēzo hišchcže prajil nješšym! Mój hólz dyrbi Šhryštian rēlacž. Šhryštian je tón, kotryž knješej Šhryštubej pschisšluscha. Žaneho lēpšcheho mjena njemóže šebi šawěšcže ničtó pschecž!“

F.

Šslěborny čašnik.

(Podawijna je šandženeho čaša.)

Šan, kšudy mlody wandrowški, wošta junu w jeny mlynje pschēs nóz. Wón lehnj bo wo jstwie na ławu a wušny. Wokolo polnožy wotucži a šlyšchescche póbla na ščēnje nēšchto pikotacž. Wón pohladny horje a widžesche pschi mēšacžnym šwētle šlěborny dyššacžny čašnik. Tón bo jemu wulžy jara špodobasche. Wón

chžysche jón wšacž a potom pschēs wotno čžetnyčž. Ale šwēdom- nje jeho napominašche a džesche: Ty nješšy šam, Bóh tón knješ je pschi tebi; dyrbjal ty pschecžiwu njemu šhřěšchicž? Tola bu požadosčž sa rjanym čašnikom pschēzo wjetšcha a špytowanje hóršche. So by nētk w tymle čžetkim špytowanju njepadnył, bo šmuži, šlocži s wotnom won a čžetny. A jeho čžētanje běšche naj- rjēnšche dobywanje. Šako běšche kruč woteshol, wobžarowasche, so šebi njebē tón čašnik šobu wšal, a hižom chžysche bo wrócžicž. Ale jeho šwēdomnje dopominašche jeho s nowa na šwjateho a praweho Bóha a wón pošluchasche tajtemu hłowu a džěšche směrom dale. Nētk bo mēšacžk šhowasche; tołšta čžma nastla. Šan bo šabludži a pschidžē do tonidlow; po wjele próžy dóndže na mału hórku. Tudy bo lehnj, a došelž běšche jara špróžny, tež bóršy wušny. Našajtra rano wubudži jeho štraschne wolanje, a jako kwojej wocži wotewri, naštróža bo pscheměrnje. Wón ležesche špody šchibjenžy a widžesche wyšche šebje paducha wobwēšnjeneho, wokoło kotrehož bo wulka hromada rapakow harujo šhromadžo- wasche. — Šemu běšche taš džiwno wokoło wutroby, a hłow w nim džesche: Šlaj, taš by bo tebi škóncžnje tež šesčlo, jeli by kranycž šapocžal. Wón padny dele na kwojej koleni, džakowasche bo Bóhu, so je jeho w špytowanju wobarnowal.

Sšwoje žiwe dny mēj Bóha pschēd wocžomaj a we wutrobje, a hladaj bo, so do žaneho hřěcha njestwolisch a njecžinisch pschecžiwu Bóžej kašni.

Džěcžo jateho.

(Pokracžowanje.)

„Dženš je bo nam džiwna wēž šala, knježe jastwowniko“, prajesche hruby, šakadžity muž, jedyn s wobledžbowarjom jatyč we Š... t kwojemu pschēdštejčžerjej. Namakachmy wonka pla- kazu mału holecžku, a moja žona dyrbjesche ju t nam domoj wšacž: njemóžachmy ju tola dacž šahincž. Šeje mjeno nješšmy dotal wušlédžili. Prajesche jeno, so je Šanka — myšlu, so chže tu nēkoho w jastwoje wopytacž; ale njemóžemy bo jeje ničzo do- praschecž, ani s wotkel pschikhadža, ani kajki šamyšł ma.“

„Duž pschiwjedžcže ju šem“, praji jastwownik. „Moja man- dželšta trjeba runje holžu, kotraž by jej w domjazym trochu pom- hała. Móžno, so bo t temu hodži.“

Bo kšwilžy stejšche Šanka, po žylm čžēle šchepotajo, pschēd jastwownikom. Šanka běšche rjana holecžka. Šeje wulkej mudrej wocži mēšeschtej jara dojimawy wuras čžetkomyšlunosčže, a jeje žyła šwonkownosčž čžinjesch lubošny šacžisčcž, hdyž bē nētko pschecželška rufa jeje rjane žoltojte wlošy hladžy wucžēšala a ju s dobrými čžrijemi wobdarila.

„S wotkel pschikhadžesch, holecžka?“ praschesch bo jastwownik pschecželnje.

„S B.“, wotmolwi s čžicha holecžo.

Mužoj se špodžiwaniom na bo pohladachu.

„A tola niž pēšchi?“

„Haj, knježe“, wotmolwi holecžka hišchcže bojasnišcho; šdasche džē bo jej, so šlyšchi krowosčž w štajenym praschēnju.

„Čžeho dla šy šem pschisčla?“

„So byč nanša widžala.“

Pschi tyčhle šłowach da bo do plakanja, a jeje šlaba po- štawa šchepotasche w pohnučžu šacžucžow.

„Šchto je twój nanš?“ praschesch bo jastwownik s lubošcžim- wym hłowom.

„Mój nanš rēla Čžornak“, wotmolwi holecžka, hdyž jej žalo- šcžazy placž rēcžecž dowoli.

„Mamy tudy tjoč Čžornakow: Šosesa, Šlažija a Šawšchyna“,

pschistaji wobkedźbować na praszaze pohladnjenje swojeho psched-
stejerja. „Holcška, reka twój nan Josef?“

Hanka njewotmolwi; pschetož wustate napinanje a podeńdže-
nja nětko móznje na nju skutkowachu, běchu ju tak-rjez wo rosom
pschijnješte.

„Se-li to Josef“, praji wobkedźbować pschi šebi, „je to šty
człowjek; šmy jemu dženša rano dyrbjeli dwoje puta dač, dofelž
chyzysche šo i jastwa wudobyc — njesašluža tak rjanu džowczičku.
Nó pój, mólicška, nadeńdžemy twojeho nana.“

Wša Hanku sa tšchepotazu ruku a wjedžešche ju po czěmnych
dolhich šhódbach nimo czornych wjelžnych murjow a šesamkanych
durjow. Čžežke kroczele jastwownika a wobkedźbowarja wubudžachu
šrudny wothlób w tutych czěpných twarjenjach. Běšche to dolhi,
šchěroki row, w kotrymž džěchu, row, w kotrymž šo žiwe pokho-
wachu wutrobny, kotrychž pufot bě tak-rjez šlyšhecž w tutej hróšby-
polnej czichosčzi. Wšitko tu rěčesche wo šlósčach, wo štrachnych,
i kutosčzu šakonja šputowaných njepšhecželstwow.

Jastwownik kroczešche nětko i holcšku, kotrejž nanowštu staro-
ščizowosč wopokafa, po šthodach horje, potom hišhcže kuf po ša-
wrjenej šhódbje a šasta ššoncžnje psched durjemi, na kotrychž šašuwu
wotšuny. Wušate, hrube woblicžo mužške šo hnydom pschi wu-
hladku pokafa.

„Wajcha džowka tu je, chze waš widžecž“, rješny jastwownik.

„Džowka — hm! šhto wam pschpadnje?“ wotmolwi po-
šhmurjenje jaty. „Nimam žanu džowku. Šdy bych džowku měl,
njebyšhcže mje tudy džerželi.“

„Nanko!“ šawola Hanka. — Džěczazy hlób rošnoschowasche
šo tak šlóbzy, tak špodžiwnje krasnje po štrachnym jastwie; hdyž
paš wobhdleš teje komorki šwoje woblicžo bóle do wuhladka pschi
durjach ššóczi, pschitry holcška, i hróšbu šajata, šwoje woblicžo
šady jastwownika, czishe šdychuj: „To njeje mój nan.“

„Nó, duž woprašamy šo pola druhého“, praješche czěščowny
jastwownik, a wjedžešche šwoju mašu pschewodžerku i drugej
komorzy. Pschecželnišcho dnyli pschi prjedawšchej komorzy praješche
psches durine wuhladko: „Horje, Blažijo, je tu wajcha Hanka,
njechacže ju widžecž?“

„Hanka?“ běšche wotmolwjenje — potom dolhe mjelčenje —
„mějach něhdy Hanku, ale niž mašu Hanku — pschekoch jej wu-
trobny. Wóh budž mi šmilny. Džicže — to njeje moja.“

Šašy šawola lubošny džěščowny hlób: „Nanko!“ Šaty pschińdže
hacž i šamemu wotnještku, mlodošne to woblicžo, kotrehož módrej
woczi štoro njewinowacže hladaschtej, tak šo by šo hrěch byč šdal,
tuteho mlódzena ša nělajšeho ššóšniša džeržecž. Šaty wuhlada
ššlšojty, prošchazy pohlad džěščowny. Wšrocžno šrudoby pokry jeho
czólo, hluboke šdychnjeńcžo žolmješche šo i jeho wutrobna a
w czichim štonanju šhelasche i šwojemu ložu, wołajo: „Wo-
teńdžče i njej, njemóžu na tak czistu bytosč hladacž. Njemóžu!“

Hanka šašy i czicha šlasasche: „to wón njeje“, a jeje šary
pschecžel wjedžešche ju dale i tješčej komorzy.

„Šawštynje, je tu maša holcška, Hanka, wajcha džowka, chze
waš widžecž.“

„Šhto?“ wotwoła šo hlób i loža w komorzy. Šaty bješ-
dwělne runje wozuczi.

„Wajcha džowka.“

Šchčerkot putow pschěńdže wušchi džěščza a šatschaje je we
hlubokosčzi wutrobny. We wuhladku durjow wosjewi šo woblicžo
muža i pschecželškim, ale czěpřjazym pohladom. Ša špocžatku
nješdasche šo rošemjecž, šhto jemu chzedža, a kaž daloko jemu to
jeho puta dowolicchu, bližesche šo i wuhladku a hladasche na wu-
šplakane holcžo. To běšche pschewjele ša to džěcžo. Š šchicženjom
šawola: „Nanko, nanko!“ a padže poš bješ rošoma i nohomaj
jastwownika i šemi.

„Šanka“, šawola nětko jaty a bolosne wimy ščzahowachu jemu
hubje. „Bože dla, šhto je čže šem pschitwedlo?“

Wjes tym jastwownik holcžo šašo šbudži.

(Pschichodnje ššoncženje.)

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Wot Šomorž i Bělej Horje šu šrijedu a šchtwórtk
i kanonami wótrje tšelali. Šrimot běšche pohlušchazy. Artillerija
je pjecža jara derje tšelala. To je dobre dopokafmo, tak daloko
šu našchi wojazy wuwucženi.

— Čželo šyna hrabje Arnima-Mužakowskeho, kotryž je
w bitwje pschecziwo Šereram padnył, šo do Mužakowa pschewjele
a tam na wótczińškej šemi pokhowa.

— Šajštaršchi muž Lužizy je wěšče Gottfried Apelt w Reiche-
nawje. Wón je 29. augusta do 100. lěta šwojeho žiwjenja šupil.
Džen do šwojeho 99. narodneho dnja wón maše pucžowanje po
želešnižy do Dittersbacha czinjješche, hdyž šo jeho narodny džěń
w šwójbje jeho jenicžkeho šyna šwjeczešche. Wopomnječža hódne
je, šo běšche tale wješba po želešnižy i žyła w jeho žiwjenju jeho
druha wješba. Psched wjele lětami běšche jeho přenja wješba po
želešnižy, šo šo wón se Žitawy do Šerrnhuta wješesche.

— W štarym měšče Špeyeru je šo šańdženy šchtwórtk pro-
testowaza žyrkej pošwjecžila. Ša tym dnju wšitke woczi ewan-
gelišch w šahorjenju do tehole města hladachu. Šale žyrkej dyrbi
hycž šnamjo ewangeliškeje wěryšmužitosče a šwobodnosče ducha,
šajkuž šu našchi wótzajo w lěče 1529 šmužicže šastupowali.
Šasche džakne wopomnječže wopokafamy wulkemu škutkej ššřštom
a měštom, kiž šu psched 375 lětami reformaziju psched hrozžym
štrachom šwojeho šanicženja šahowali. Duž je wěšče šajimawe.
šo na tamne podawki džěnša dopomnicž. 19. haprleje 1529 běšche
wažny čžaš w rošwimanju ewangeliškeje žyrkwe. Šhěžor Šorla V.
w towarštwje i kralom Šranzom Šranzowškim a i šamžom měješche
šrutny wotpohlad, nowu wěru, hdyž je nušne, i mozu poczišhcžecž.
Ššejmej w Špeyeru wón w tym nastupanju wěšte namjety štaji
a wjetščina šejma jemu pschihłóšowasche. Šlake šadlescho ewan-
gelišch dyrbjesche šo psched wjetščinu šhibowacž a czishe pschi-
wšacže wobšamknjenja wjetšchiny by hnydom i poczišhcženju
ewangeliškeho hibanja wjedlo. Duž ewangelišta mjěšchina pschecziwo
temu wobšamknjenju wjetšchiny wot 19. haprleje 1529 šjawnje
protestowasche. 6 ššřštom šo protestej pschšamkny, i nim pschi-
štupi 14 krajnych měštom. Wot teho čžaja rěšaju ewangeližy tež
protestantojo. Šhěžor widžešche, šo pschecziwo šmužitosčzi jenož
i wulkej mozu něšcto wufonja, ale dofelž tehdom Šurkojo hro-
žachu, šebi to nješwěri a proteštazija ewangelišch psched šanicženjom
šahowa. 1857 šo towarštwó i natwarjenju tajšej wopomnjeńškej
žyrkwe šaloži. 1876 našta móžnišche hibanje ša šon škutk. 1890
bě na 900,000 hriwnow nahromadženyč a 19. šeptembra t. l. šo
šaložny kamjeń položi. Dženša je škutk dokonjany — krasny
Boži dom, kotryž 14 rjanych šššššow nješke. Šróžkazy pschitwarf
je jalo wopomnjeńšta hala postajeny — šrijedža šteji postawa pro-
testowazeho Luthera. Luthet tu šteji šo wobrójo; i prawej pjasču
wón šwój protest wosnamjeni a w lěwej džerži Bože šłowo, na
kotrež šwój protest šaloži. Šostawa je dar Lutherskich i Ameriki.
Šokolo Luthera šo pjecža hišhcže šostawy 6 protestowazych
ššřštom šostaja. Šokolo wokolo wišaja wopony 14 protestowazych
měštom. Šoššehowaze ša naš ewangelišch, hdyž šonle pomniš
šjawnje ša to šwědczi, šo my ewangeližy našche herbštwó nje-
puschčzymy, a my špěwamy wutrobny šjenocženi i nimi, kiž šu
w Špeyeru šhromadženi, našch dobyčerški šhěrlušch: Šed'n twjerdy
šhóš je našch Wóh šam!